

Aan:

de Colleges van B&W van de Friese gemeenten,
het College van GS van de provincie Fryslân,
het Dagelijks Bestuur van Wetterskip Fryslân,
de directie van Liander, als vertegenwoordiger van de in Fryslân actieve netbeheerders,
de directies en besturen van de maatschappelijke organisaties als deelnemers aan de Friese Energie Alliantie.

Onderwerp: Verzoek ondertekening Intentieverklaring samenwerking energietransitie
Opsteller: RES Fryslân Projectorganisatie
Contact: resfryslân@leeuwarden.nl
Datum: 9 april 2021

In de voorbereiding van de Concept RES en de RES 1.0 werken de Friese overheden samen met maatschappelijke partners aan de invulling van de opdracht van de Friese RES-regio. Deze samenwerking vindt zowel bestuurlijk als ambtelijk plaats.

Gedurende het proces van de Regionale Energie Strategie (RES) Fryslân is verkend welke basis er is voor een versterking van de samenwerking tussen de overheden, maatschappelijke organisaties en netbeheerders die betrokken zijn bij de totstandkoming van de RES Fryslân. Het gaat daarbij om samenwerking op met name uitvoeringsaspecten van de RES Fryslân. Daarbij is geconstateerd dat er een breed gedeelde wens leeft, bij zowel de betrokken overheden als de maatschappelijke partners, om vervolgstappen te nemen in deze gezamenlijke verkenning. Met de bijgevoegde verklaring wordt u gevraagd om de intentie uit te spreken de samenwerking te versterken en om uw medewerking toe te zeggen aan het uitvoeren van de vervolgstappen in de verkenning.

Proces

De verkenning naar een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie vindt zijn basis in het Startdocument RES Fryslân. Daarin is een bestuurlijk voornemen beschreven om tot een samenwerkingsvorm te komen van overheden, maatschappelijke organisaties, bedrijven en instellingen voor de uitvoering van de RES:

“Voor de uitvoering van de RES hebben de overheden ook andere partijen nodig, zoals bedrijven, maatschappelijke organisaties, energie coöperaties en burgers: een ‘Friese Energiealliantie’. Tegelijk met het ‘bod’ moet een uitvoeringsstrategie worden ontwikkeld en beschreven over hoe de doelstellingen verwezenlijkt zullen worden”.

In december 2019 hebben de maatschappelijke partners bij de RES Fryslân zich georganiseerd in de Friese Energie Alliantie (FEA). De FEA is opgericht met het perspectief dat deze zich op termijn wil omvormen tot een samenwerkingsorganisatie van de maatschappelijke partners en de overheden die betrokken zijn bij de uitvoering van de RES.

Meerwaarde van de samenwerking

De ervaringen bij het voorbereiden van de concept RES en RES 1.0 leren ons dat de volgende stappen in de samenwerking voor de hand ligt:

- Verder samenwerking kan het maatschappelijke rendement van de beperkte middelen die overheden en maatschappelijke organisaties hebben vergroten. Het biedt een kans voor een meer (kosten)effectieve en efficiënte uitvoering van taken en rollen die voortvloeien uit het Klimaatakkoord.
- De samenwerking kan leiden tot een werkstructuur die bijdraagt aan het bedienen van het bestuurlijk mandaat van de betrokken partijen en tegelijk het bestuurlijk proces en de uitvoering gedurende de looptijd van het Nationaal Programma RES (2020-2030) beter op elkaar afstemmen
- Uitvoering vanuit verschillende disciplines en sectoren biedt mogelijkheden tot een meer integrale aanpak van energievraagstukken te komen.

Voorlopige thema's

Het voornemen is de volgende thema's de (voorlopige) scope te laten vormen van een toekomstige uitvoeringsorganisatie:

- De opwekking van duurzame elektriciteit en het organiseren van lokaal eigendom daarbij;
- De warmtetransitie in de gebouwde omgeving, waaronder energiebesparende maatregelen;
- De benodigde energie-infrastructuur;
- Maatschappelijke inpassing, waaronder gevat de thema's communicatie, beleidsparticipatie, proces- en projectparticipatie en landschappelijke inpassing.

Uitvoeringsaspecten

Vanuit deze scope is de gedachte dat samenwerking te organiseren tussen overheden, maatschappelijke partners en netbeheerders op de volgende aspecten van uitvoering van de RES:

- Het organiseren van **expertise, kennisdeling en kennisopbouw** op energiethema's
- Het faciliteren en organiseren van **afstemming** met als doel tot een meer integrale aanpak van energievraagstukken te komen. Het gaat daarbij om bovengemeentelijke en boven sectorale afstemming, maar ook om afstemming van planningsritmes tussen netbeheerders, gemeenten en energie-initiatieven
- Het organiseren van **regie en samenhang** in de uitvoering
- Het **faciliteren en aanjagen** van energie-initiatieven
- Borging en vormgeving van het **RES-proces** gedurende de looptijd van het NP RES (2020-2030)

Vervolgstappen verkenning

In de huidige verkenning naar een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie is geconstateerd dat er een aantal vervolgstappen nodig zijn om tot besluitvorming over een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie te kunnen komen. Daarbij zullen aspecten zoals financiering, rechtsvorm en governance aan de orde komen.

De eerste stap in de verkenning zal de aanwijzing door de Regiegroep RES Fryslân, in afstemming met de deelnemers van de Friese Energie Alliantie, van zowel een bestuurlijke verkenners als een ambtelijke verkenners. De opdrachtverlening, uitvoering, en verantwoording zal plaatsvinden vanuit de bestaande samenwerking en organisatiestructuur van de RES Fryslân. De planning is erop gericht om begin 2022 de vervolgstappen in de verkenning af te ronden met een voorstel voor besluitvorming over een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie.

Intentieverklaring

De intentieverklaring in de bijlage is gericht aan de Colleges van B&W van de Friese gemeenten, het College van GS van de provincie Fryslân, het Dagelijks Bestuur van Wetterskip Fryslân, de directies

van de regionale netbeheerder in Fryslân en de besturen van de directies van de maatschappelijke organisaties die deelname aan de FEA.

Met het ondertekenen van de intentieverklaring geven deze partijen aan:

- a. De wens, om tot verdere samenwerking bij de uitvoering van de RES Fryslân te komen, te onderschrijven;
- b. De hiervoor geschetste **meerwaarde van de samenwerking, samenwerkingsthema's en uitvoeringsaspecten** te onderschrijven als uitgangspunten van de samenwerking;
- c. Medewerking te verlenen aan de **vervolgstappen in de verkenning** naar de mogelijkheden tot realisatie van een samenwerkingsorganisatie.

We zijn er trots op dat het RES-proces er in de provincie Fryslân toe heeft geleid dat overheden en maatschappelijke organisaties elkaar willen versterken in het vormgeven van het energietransitieproces. We zijn er ook trots op dat het vizier daarbij gericht is op daden en niet alleen op mooie beleidsteksten. Wij hopen dat u die trots deelt en dat tot uitdrukking laat komen in het ondertekenen van de bijgevoegde intentieverklaring.

Met vriendelijke groet,

Voorzitters Regiegroep Regionale Energiestrategie RES Fryslân.

Gedeputeerde Sietske Poepjes
(provincie Fryslân)

Wethouder Bert Wassink
Duurzame ontwikkeling & Energieagenda
(gemeente Leeuwarden)

Bijlage: Intentieverklaring